

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobkyně: V. V., narozená X
bytem nám. X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 11. 2019, č. j. RN-X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 15. 11. 2019, č. j. RN-X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) odeslanou dne 30. 1. 2020 domáhala zrušení shora označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná v námitkovém řízení změnila své rozhodnutí ze dne 25. 5. 2019, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), tak, že podle § 56 odst. 1 písm. e) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 244/2019 Sb. (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) snížila žalobkyni od 14. 12. 2019 výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, a to na základě závěrů posudku posudkového lékaře žalované ze dne 16. 10. 2019, podle něhož již není žalobkyně invalidní pro invaliditu třetího stupně, nýbrž jen pro invaliditu stupně prvního, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu měla její pracovní schopnost poklesnout jen o 45 %. Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná původně snížila žalobkyni od 14. 6. 2019 výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně na základě posudku

lékaře Pražské správy sociálního zabezpečení (dále jen „PSSZ“) ze dne 29. 3. 2019, podle kterého poklesla pracovní schopnost žalobkyně o 50 %.

2. Žalobkyně namítala, že posudkový lékař podrobně nezkoumal její zdravotní stav, neboť nebyla přizvána na jednání a objektivní kombinaci jejích obtíží z lékařských zpráv nevyčetl. Nehodnotil její celkovou výkonnost ani schopnost vykonávat denní aktivity podle položky 8 kapitoly VI přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Její zdravotní stav se oproti roku 2014 a především pak za poslední dva roky značně zhoršil, zejména pokud jde o její duševní stav a diabetes (nedaří se jí udržet glykemií v uspokojivé hodnotě). Žalobkyně shrnula své potíže tak, že má neustále žízeň, trpí inkontinencí a oboustrannou nedoslýchavostí, nadto si musí aplikovat dvě dávky inzulínu a dodržovat pravidelný stravovací režim. Denní aktivity žalobkyně jsou tak těžce omezeny a není schopna vykonávat žádnou pracovní činnost – má vlastní zkušenost, že jsou její omezení pro zaměstnavatele nepřijatelná, jednání s ní bylo na hraně lidské důstojnosti. Vychází z bytu jen v nezbytných případech, jelikož je jí na veřejnosti velmi nepříjemně – společnost lidí jí způsobuje záchvaty, závratě, hučení v uších, tlak na prsou, hlasy v hlavě, třes celého těla a neutišitelný pláč; několikrát jí proto kolemjdoucí volali rychlou záchrannou službu. Žalobkyně tak namítá, že byl nedostatečně zjištěn skutkový stav věci a nesprávně nebyl aplikován § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, napadené rozhodnutí proto považuje za nesprávné.
3. Žalovaná navrhl správnost posouzení zdravotního stavu žalobkyně přezkoumat a provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „organizační zákon“). Konstatovala, že rozhodnutí ponechává na výsledku dokazování a úvaze soudu.
4. V průběhu jednání, jež byl soud povinen nařídit, neboť ve věci prováděl nad rámec správního spisu dokazování posudkem Posudkové komise MPSV v Praze, žalovaná s ohledem na závěry posudkové komise ponechala rozhodnutí na úvaze soudu. Žalobkyně se z jednání omluvila, odročení jednání však nežádala.
5. Soud neprováděl žalobkyni v žalobě navrhovaný důkaz těmi listinami, které jsou součástí správního spisu (napadené a prvostupňové rozhodnutí), neboť z nich soud bez dalšího vychází – správní spis není předmětem dokazování. S dalšími přílohami žaloby (lékařská zpráva z oboru ORL ze dne 6. 1. 2020, z oboru kardiologie ze dne 26. 2. 2019, z oboru diabetologie ze dne 23. 12. 2019, lékařské zprávy z oboru psychiatrie ze dne 22. 7. 2019 a 2. 12. 2019, anamnestické shrnutí praktické lékařky ze dne 6. 1. 2020) navrženými k důkazu se pak soud seznámil prostřednictvím posudkové komise, která je k posouzení lékařských zpráv oproti soudu odborně způsobilější, měla je též k dispozici a v posudku je zohlednila. Soud neshledal potřebu provést důkaz účastnickým výsledkem žalobkyně, neboť její zdravotní stav byl dostatečně zdokumentován lékařskými zprávami přiloženými k žalobě.
6. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobkyni byl od 13. 2. 2014 přiznán invalidní důchod třetího stupně s ohledem na diagnostikovanou kombinaci organické halucinózy, středně těžké depresivní poruchy a úzkostné poruchy, již posudková lékařka PSSZ podřadila pod položku 1d kapitoly V přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity (těžké postižení organickou a symptomatickou poruchou) s poklesem pracovní schopnosti o 60 %, jenž

dále navýšila o 10 procentních bodů s ohledem na vliv onemocnění na schopnost využívat dosavadní vzdělání, zkušenosti a znalosti. V rámci kontrolní prohlídky posudková lékařka PSSZ v posudku ze dne 8. 3. 2016 potvrdila pokles pracovní schopnosti o 70 %, tentokrát však pro agorafobii s panickými atakami, úzkostně depresivní poruchu a smíšenou poruchu osobnosti podle položky 5c kapitoly V přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity (středně těžké postižení psychosomatickou poruchou).

7. Dne 29. 3. 2019 proběhla další kontrolní prohlídka, při níž posudková lékařka PSSZ v posudku zpracovaném v nepřítomnosti žalobkyně na základě zdravotnické dokumentace ošetřující lékařky, lékařských zpráv z oboru psychiatrie a interního lékařství a profesního dotazníku dospěla k závěru, že pracovní schopnost žalobkyně poklesla v důsledku úzkostně depresivní poruchy, agorafobie s panickými atakami a smíšené poruchy osobnosti jen o 50 %. Postižení hodnotila podle položky 4c kapitoly V přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity (středně těžké postižení afektivní poruchou) na horní hranici vyhláškou stanoveného rozpětí poklesem pracovní schopnosti o 45 % a tuto hodnotu dále postupem podle § 3 odst. 1 vyhlášky navýšila o dalších 5 procentních bodů z důvodu dalších doprovodných onemocnění (diabetes 2. typu na inzulinu, vysoký tlak, stav po zlomeninách obou kotníků aj.).
8. V návaznosti na to žalovaná vydala dne 25. 5. 2019 prvostupňové rozhodnutí, jímž žalobkyni od 14. 6. 2019 snížila invalidní důchod ze třetího na druhý stupeň. Žalobkyně toto rozhodnutí napadla námitkami, v nichž žádala o opětovné přezkoumání zdravotního stavu, který se neustále zhoršuje. poukazovala na inkontinenci a diabetes, kvůli nimž musí každé půl hodiny na toaletu a čtyřikrát denně jíst a aplikovat inzulin, což zaměstnavatelé netolerují. I přes tento režim nedosahuje glykemie uspokojivé hodnoty. Větším problémem je pak psychika, kvůli níž již několik let žalobkyně nemůže jezdit veřejnou dopravou, slyší hlasy a lidé jí působí záchvaty. Navíc již od mládí má žalobkyně problémy s vysokým tlakem a žaludkem, má zažívací obtíže a téměř neslyší.
9. Bez osobního vyšetření žalobkyně a její přítomnosti posudková lékařka žalované zpracovala posudek ze dne 16. 10. 2019, v němž na základě téže zdravotnické dokumentace a lékařských zpráv dospěla k závěru o nesprávném posudkovém zhodnocení posudkovou lékařkou PSSZ. Posudková lékařka žalované se ztotožnila s diagnostickým souhrnem konstatovaným při kontrolní prohlídce, k němuž doplnila souběžné diagnózy percepční ztráty sluchu dle starší dokumentace z roku 2012 a v minulosti zjištěné esofagitidy (zánět jícnu) I. stupně spolu se skluznou hiátovou hernií (brániční kýlou). Rozhodné zdravotní postižení v podobě úzkostně depresivní poruchy však nebylo namístě pro zcela chybějící depresivní projevy zařazovat pod položku 4c, nýbrž správně mělo být hodnoceno (dle posudkové lékařky žalované maximálně vstřícně) podle položky 5c kapitoly V přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity jako středně těžkou neurotickou poruchu na horní hranici rozpětí 35 % poklesem pracovní schopnosti, přičemž toto hodnocení bylo možné pro souběžná onemocnění ještě navýšit o dalších 10 procentních bodů na celkovou hodnotu 45 %. Tomuto poklesu pracovní schopnosti přitom odpovídá jen první stupeň invalidity. Kritérií vyšší položky 5d přitom žalobkyně nedosahuje. Pokud jde o namítanou inkontinenci, ta nebyla podle posudkové lékařky žalované doložena odborným vyšetřením, což platí též pro zmiňované komplikace diabetu. Psychické obtíže byly zhodnoceny výše uvedeným způsobem a další žalobkyní zmiňované problémy pak nejsou doloženy aktuálními lékařskými zprávami.

10. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 15. 11. 2019 prvostupňové rozhodnutí změnila tak, že invalidní důchod žalobkyni od 14. 12. 2019 snížila na invalidní důchod prvního stupně. V odůvodnění pak odcitovala posudkové závěry lékařky žalované s tím, že zdravotní stav žalobkyně odpovídá jen prvnímu stupni invalidity. Napadené rozhodnutí žalobkyně převzala dne 19. 11. 2019.
11. Soud nejprve ověřil, zda žaloba byla podána včas. Ze žalobkyní předloženého usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 17. 1. 2020, č. j. 16 C 21/2020, soud zjistil, že žalobkyně původně žalobu podala dne 17. 1. 2020 (tj. před uplynutím dvouměsíční lhůty podle § 72 odst. 1 s. ř. s.) k věcně nepřislušnému soudu. Řízení bylo uvedeným usnesením zastaveno a žalobkyně byla poučena o tom, že žalobu může podat u zdejšího soudu ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci usnesení. Jelikož žaloba byla zdejšímu soudu odeslána dne 30. 1. 2020, byla dodržena i jednoměsíční lhůta podle § 72 odst. 3 s. ř. s. Žaloba je tak včasná.
12. Dále soud zkoumal, zda je místně příslušným soudem. V tomto směru sice zjistil, že žalobkyně uvádí, že trvalý pobyt má hlášen v Praze na ohlašovně Městského úřadu Praha 5. Nicméně jako doručovací adresu uvedla adresu v Č., na níž si též v průběhu správního řízení přebírala poštu. Je tak prokázáno, že faktické bydliště žalobkyně ve smyslu § 7 odst. 3 s. ř. s. se nachází ve Středočeském kraji, a tedy v obvodu Krajského soudu v Praze. Zdejší soud je proto místně příslušným soudem.
13. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí je též rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. a jsou splněny i ostatní podmínky řízení, soud přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. V návaznosti na provedené dokazování přitom dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
14. Soud s ohledem na argumentaci žalobkyně provedl důkaz posudkem Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 17. 6. 2020. Posudková komise, jejímž členem byla i lékařka z oboru psychiatrie, vyšla při svém hodnocení ze všech doložených lékařských zpráv (včetně těch z řízení před soudem), jakož i z osobního vyšetření žalobkyně psychiatryní. Uvedla, že s výjimkou psychického postižení, žádné z dalších postižení nebylo invalidizující, nejzávažnější neuspokojivě kompenzovaný diabetes, stejně jako středně těžká oboustranná percepční nedoslýchavost by samy vedly k závěru o poklesu pracovní schopnosti jen o 20 %. Rozhodující tedy byla psychiatrická porucha, a to (byť psychotická porucha dosud nebyla ještě diagnosticky blíže specifikována) neorganická psychotická porucha, kterou posudková komise vyhodnotila jako srovnatelnou se středně těžkým postižením poruchou s bludy podle položky 3c kapitoly V přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, protože značně snižovala úroveň sociálního fungování žalobkyně. Rozhodující v tomto směru byla po letech se objevivší druhá ataka poruch vnímání (ozvučení myšlenek) a poruch myšlení (přesvědčení o schopnosti předpovídat budoucnost) dokladovaná psychiatrickým vyšetřením v květnu 2019, jež byla vyvolána zvýšenou stresovou zátěží, k níž přispělo i snížení invalidního důchodu. Tato porucha byla závažnějším postižením než porucha neurotická. Psychické obtíže negativně ovlivňovaly výkon některých denních aktivit, antipsychotická léčba však při stabilizovaném stavu se zřídka se objevujícími sluchovými poruchami vnímání, jež nevedly k závažným poruchám chování, umožňuje v rámci zachovaného pracovního potenciálu vykonávat duševně a fyzicky jednodušší práce při dostatečně zachovaném kontaktu s realitou. Vzhledem k ostatním zdravotním postižením (zejména diabetu) byla porucha hodnocena na horní hranici rozmezí 45 % poklesem pracovní schopnosti, přičemž s ohledem na dosažené vzdělání a původně vykonávanou

profesi byla tato hodnota ještě podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity navýšena o dodatečných 10 procentních bodů na celkových 55 %, což již odpovídá druhému stupni invalidity.

15. Soud po zvážení částečně protichůdných posudků zpracovaných stran posouzení pracovního potenciálu žalobkyně dospěl k závěru, že nejpřesvědčivějším a nejúplnějším je posudek Posudkové komise MPSV v Praze. Je tomu tak proto, že posudková komise učinila rozhodující zjištění o znovuoobjevení psychotických příznaků v době krátce předcházející vydání napadeného rozhodnutí z lékařských zpráv, jež neměly posudkové lékařky PSSZ a žalované při svém rozhodování k dispozici (psychiatrické zprávy ze dne 22. 7. 2019 a 2. 12. 2019). Proto je posudek posudkové komise co do podkladů nejúplnější a z hlediska rozhodného data nejaktuálnější. Zároveň je posudek posudkové komise soudem hodnocen jako logický a přesvědčivý, takže soudu nic nebrání v tom, aby se ve svých závěrech o něj opřel.
16. Soud tak shrnuje, že zjistil, že napadené rozhodnutí vycházelo z nesprávně zjištěného skutkového stavu, neboť jak bylo prokázáno závěry posudkové komise, posudkoví lékaři postižení žalobkyně nesprávně posudkově zařadili. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil jako nezákonné (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).
17. V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 17. 6. 2020, jakož i veškeré lékařské zprávy, o které se tento posudek opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
18. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobkyni, která byla ve věci úspěšná, by náhrada nákladů řízení náležela, žádné významné náklady jí však nevznikly. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 30. listopadu 2020

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce